

KÝ HIỆU CHỮ VIẾT TẮT

BCĐ	: Ban chỉ đạo
CBQL	: Cán bộ quản lý
CSVC	: Cơ sở vật chất
GD	: Giáo dục
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GDPT	: Giáo dục phổ thông
GV	: Giáo viên
GVCN	: Giáo viên chủ nhiệm
HS	: Học sinh
HĐ	: Hoạt động
HĐDH	: Hoạt động dạy học
HĐGD	: Hoạt động giáo dục
HĐGD NGLL	: Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp
KH	: Kế hoạch
KNS	: Kỹ năng sống
ND	: Nội dung
QL	: Quản lý
QLGD	: Quản lý giáo dục
TPT	: Tổng phụ trách
THCS	: Trung học cơ sở
XH	: Xã hội
XHH	: xã hội hóa

MỞ ĐẦU

Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI đã khẳng định “Đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục (GD) Việt Nam theo hướng chuẩn hoá, hiện đại hoá, xã hội hóa (XHH), dân chủ hóa và hội nhập quốc tế... giáo dục và đào tạo (GD&ĐT) có sứ mệnh nâng cao dân trí, phát triển nguồn nhân lực, bồi dưỡng nhân tài, góp phần quan trọng xây dựng đất nước, xây dựng nền văn hóa và con người Việt Nam...” [4]

Theo Luật Giáo dục năm 2005 được sửa đổi, bổ sung năm 2009 tại điểm 1 của Điều 27 nêu rõ: “*Mục tiêu của giáo dục phổ thông (GDPT) là giúp học sinh (HS) phát triển toàn diện về đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ và các kỹ năng cơ bản, phát triển năng lực cá nhân, tính năng động và sáng tạo, hình thành nhân cách con người Việt Nam xã hội chủ nghĩa (XHCHN), xây dựng tư cách và trách nhiệm công dân, chuẩn bị cho HS tiếp tục học lên hoặc đi vào cuộc sống lao động, tham gia xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.*” [6]

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp (HĐGD NGLL) là một bộ phận của quá trình GD toàn diện HS, nó gắn bó hữu cơ với việc dạy và học trên lớp, nó là một bộ phận trong kế hoạch GD của nhà trường và của Hiệu trưởng. HĐGD NGLL là sự tiếp nối, bổ sung, hỗ trợ hoạt động dạy học (HDDH) trên lớp, là con đường gắn lý thuyết với thực hành, tạo nên sự thống nhất giữa nhận thức và hành động, góp phần hình thành tình cảm, niềm tin ở HS, rèn luyện thói quen sống trong cộng đồng và phát huy tối đa năng lực, sở thích của từng cá nhân.

HĐGD NGLL đã góp phần quan trọng vào chất lượng GD của nhà trường, là cầu nối tạo nên mối quan hệ hai chiều giữa nhà trường và XH. HĐGD NGLL với nội dung, hình thức phong phú, đa dạng sẽ là phương thức để thực hiện nguyên lý giáo dục “*học đi đôi với hành*”; “*nhà trường gắn liền với xã hội*” và theo xu thế giáo dục của UNESCO ngày nay là: “***học để biết, học để làm, học để chung sống và học để tự khẳng định mình***”.

Tuổi thiếu niên là giai đoạn phát triển của trẻ từ 11 - 15 tuổi, các em được vào học ở trường trung học cơ sở (THCS) (từ lớp 6 - 9). Ở lứa tuổi này, học tập là hoạt động (HĐ) chủ đạo của HS, quan hệ giữa giáo viên (GV) và HS cũng khác trước, thái độ tự giác đối với học tập ở tuổi thiếu niên cũng tăng lên rõ rệt, các nhu cầu xuất hiện,... các em dễ bị tác động bởi môi trường bên ngoài XH, cái tốt thì ảnh hưởng khó nhưng cái xấu thì dễ bị lây lan, tiêm nhiễm. Quản lý tốt HĐGD NGLL và tổ chức các HĐGD NGLL với hình thức và nội dung phong phú sẽ giúp HS tự tin, khơi dậy năng lực bản thân, có kỹ năng cần thiết để đủ sức đề kháng với những cái xấu đồng thời tạo cơ hội để HS được khẳng định mình.

Với quan điểm học tập là hoạt động (HĐ) chủ đạo của HS THCS, việc quản lý (QL) HĐGD NGLL của Hiệu trưởng các trường THCS còn gặp nhiều khó khăn, bất cập, chưa đạt được hiệu quả như mong muốn. Hiệu trưởng quản lý tốt HĐGD NGLL sẽ góp phần đào tạo con người toàn diện, đáp ứng mục tiêu giáo dục.

Từ cơ sở lý luận và thực tiễn trên đây, tôi chọn đề tài “**Quản lý HĐGD NGLL của hiệu trưởng trường THCS**” làm sáng kiến kinh nghiệm của mình nhằm góp phần nâng cao chất lượng GD toàn diện ở các trường THCS trong giai đoạn hiện nay.

Chương 1

CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS

1.1. Một số khái niệm cơ bản

1.1.1. Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Trong giáo trình HGD NGLL tác giả Nguyễn Dục Quang (chủ biên) đưa ra khái niệm: “HGD NGLL là bộ phận hữu cơ cùng với HGDH tạo nên sự hài hoà, cân đối của quá trình sư phạm tổng thể nhằm thực hiện hoá mục tiêu cấp học”. [7]

Theo tác giả Đặng Vũ Hoạt: “HGD NGLL là việc tổ chức GD thông qua HĐ thực tiễn của HS về khoa học kỹ thuật, lao động công ích, HĐ XH, HĐ nhân văn, văn hóa nghệ thuật, thẩm mỹ, thể dục thể thao, vui chơi giải trí...để giúp các em hình thành và phát triển nhân cách”. [5; tr. 8]

1.1.2. Quản lý hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

Quản lý HGD NGLL là quá trình tác động của chủ thể quản lý đến tập thể GV và HS được tiến hành ngoài giờ lên lớp theo chương trình kế hoạch nhằm mục tiêu GD HS một cách toàn diện.

Quản lý HGD NGLL của Hiệu trưởng nhà trường thực chất là quản lý về mục tiêu GD, quá trình GD, là quản lý về kế hoạch, đội ngũ, các điều kiện, công tác kiểm tra, đánh giá, công tác phối hợp các lực lượng GD thực hiện HGD NGLL.

1.2. Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở THCS

HGD NGLL ở trường THCS được thực hiện với quỹ thời gian là 2 tiết/tháng như trong kế hoạch GD của trường THCS mà Bộ GD&ĐT đã ban hành theo quyết định số 03/2002/QĐ-BGD&ĐT ngày 24/01/2002 của Bộ trưởng Bộ GD&ĐT.

1.2.1. Mục tiêu của hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở THCS

- HGD NGLL rèn luyện cho HS các kĩ năng cơ bản phù hợp với lứa tuổi THCS như: Kĩ năng giao tiếp, ứng xử có văn hóa; kĩ năng tổ chức, quản lý và tham gia các hoạt động thể thao với tư cách là chủ thể hoạt động; kĩ năng tự kiểm tra, đánh giá kết quả học tập và rèn luyện; củng cố phát triển các hành vi, thói quen tốt trong học tập, lao động và công tác XH. Giao tiếp là hình thức đặc trưng cho mối quan hệ giữa con người với con người mà qua đó nảy sinh sự tiếp xúc tâm lý và được biểu hiện ở các quá trình thông tin, hiểu biết, rung cảm, ảnh hưởng và tác động qua lại lẫn nhau. Giao tiếp là nhu cầu của con người muốn tiếp xúc

với con người. Nhu cầu tiếp xúc với những người khác trở thành tâm thế của mỗi người để cùng hợp tác với nhau hướng tới mục đích trong học tập, lao động, vui chơi và các HĐTT khác. Vì vậy rèn kĩ năng giao tiếp cho HS thông qua HĐNGLL là rất cần thiết

- Nâng cao hiểu biết về các giá trị truyền thống tốt của dân tộc, biết tiếp thu những giá trị tốt đẹp của nhân loại và thời đại; củng cố mở rộng kiến thức đã học trên lớp, có ý thức trách nhiệm đối với bản thân và xã hội, có ý thức lựa chọn nghề nghiệp tương lai cho bản thân.

- Củng cố vững chắc các kỹ năng cơ bản đã được rèn luyện để tiếp tục phát triển các năng lực chủ yếu như: năng lực tự hoàn thiện, năng lực giao tiếp ứng xử, năng lực thích ứng, năng lực tổ chức quản lý, năng lực hợp tác và cạnh tranh lành mạnh..., có lối sống phù hợp với các giá trị xã hội.

- Bồi dưỡng cho HS lối sống phù hợp với các chuẩn mực đạo đức, pháp luật, phát huy bản sắc và truyền thống tốt đẹp của quê hương, đất nước. HĐGD NGLL bồi dưỡng cho HS lòng tôn trọng con người dù ở bất cứ lứa tuổi nào, tôn trọng những chuẩn mực đạo đức và những truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tôn trọng pháp luật.

- Bồi dưỡng cho HS tính tích cực, tính năng động, sẵn sàng tham gia những hoạt động xã hội, hoạt động thể thao của nhà trường, của lớp và lợi ích chung, vì sự trưởng thành và tiến bộ của bản thân.

- HĐGD NGLL góp phần giáo dục cho HS tình đoàn kết hữu nghị với các bạn thiếu nhi quốc tế, với các dân tộc khác trên thế giới.

- Bồi dưỡng nhân sinh quan, thế giới quan khoa học để từ đó có thái độ đúng đắn trước những vấn đề của cuộc sống; biết chịu trách nhiệm về hành vi của bản thân; có hứng thú và nhu cầu tham gia các hoạt động chung; tích cực chủ động và linh hoạt trong các hoạt động tập thể; biết cảm thụ và đánh giá cái đẹp trong cuộc sống.

1.2.2. Vai trò, vị trí, ý nghĩa của HĐGD NGLL ở trường THCS

HĐGD NGLL ở THCS là điều kiện thuận lợi để HS phát huy vai trò chủ thể của mình trong hoạt động, nâng cao được tính tích cực hoạt động, qua đó rèn luyện những nét nhân cách của con người mới phát triển toàn diện.

HĐGD NGLL là sự tiếp nối, bổ sung, hỗ trợ HĐDH trên lớp, là con đường quan trọng để gắn học với hành, lý thuyết với thực tiễn, nhà trường với xã hội, tạo nên sự thống nhất giữa nhận thức và hành động, góp phần hình thành tình cảm, niềm tin ở HS; HĐGD NGLL còn là con đường quan trọng hình thành, phát triển nhân cách cho các em, nhằm lôi cuốn đông đảo HS tham gia để mở rộng hiểu biết, trải nghiệm những điều đã học vào trong thực tiễn cuộc sống, tạo không khí vui tươi lành mạnh, tạo cơ hội để học sinh rèn luyện thói quen sống trong cộng đồng và

phát huy tối đa năng lực, sở thích của từng cá nhân. Do đó, HĐGD NGLL đã góp phần quan trọng vào chất lượng GD của nhà trường, là cầu nối tạo nên mối quan hệ hai chiều giữa nhà trường và XH.

HĐGD NGLL là điều kiện tốt nhất để HS phát huy vai trò chủ thể, tính tích cực, chủ động của các em trong quá trình học tập, rèn luyện toàn diện. HĐGD NGLL vừa củng cố, mở rộng kiến thức đã học, vừa phát triển các kỹ năng sống cơ bản của HS theo mục tiêu GD ở THCS.

Hoạt động giáo dục NGLL ở THCS đặt HS trước những vấn đề của thời đại, của xã hội mà họ phải đối mặt trong tương lai không xa. Vì vậy, ở THCS các em phải được chuẩn bị hành trang để gánh vác trách nhiệm chủ nhân của đất nước trong tương lai”[1, tr. 42].

“Với vị trí, vai trò, ý nghĩa quan trọng như vậy, HĐGD NGLL thực sự là một bộ phận hữu cơ của hệ thống hoạt động GD ở trường THCS. HĐGD NGLL cùng với hoạt động dạy học trên lớp là một quá trình sư phạm gắn bó, thống nhất nhằm thực hiện mục tiêu đào tạo của cấp học” [3, tr. 61].

Vì vậy, việc tổ chức có hiệu quả HĐGD NGLL ở trường THCS sẽ gắn liền nhà trường với đời sống xã hội, góp phần phát huy vai trò của GD trong sự nghiệp CNH - HĐH đất nước. Đây là những hoạt động không thể thiếu, có tác dụng thiết thực đối với việc hình thành và phát triển nhân cách các em.

1.2.3. Nội dung hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở trường THCS

*** Nội dung các HĐGD NGLL theo chủ điểm**

Nội dung các HĐGD NGLL theo chủ điểm rất đa dạng và phong phú. Trước hết nó phụ thuộc vào tính chất của bản thân chủ điểm và được thể hiện trong các HĐ được tổ chức cho HS. Đó có thể là:

- Xuất xứ của ngày lễ, ngày kỷ niệm, ý nghĩa của nó, những người cần được chúc mừng, tưởng nhớ, kỷ niệm theo ngày lễ đó: Bác Hồ (chủ điểm 19/5), thầy cô giáo (chủ điểm 20/11), bộ đội (chủ điểm 22/12), cô và mẹ (chủ điểm 8/3)...

- Công lao, tình cảm của những người đó đối với Tổ quốc, đối với các em HS, những chiến công, truyền thống, tấm gương tiêu biểu của họ, những khó khăn vất vả và vinh quang của đời sống, lao động, công việc hàng ngày.

- Trách nhiệm của HS về học tập, rèn luyện để đền đáp công ơn, tình cảm của Bác Hồ, các thầy cô giáo, bộ đội.

- Tình cảm của các em đối với Bác Hồ, bộ đội, thầy cô giáo, bà, mẹ, chị.

- Những hành vi, việc làm của HS qua các mối quan hệ liên quan đến chủ điểm.

* Nội dung các tiết trong chương trình HĐGD NGLL rất cụ thể quy định theo chủ điểm tháng như sau:

- + Tháng 9: Truyền thống nhà trường
- + Tháng 10: Chăm ngoan học giỏi
- + Tháng 11: Tôn sư trọng đạo
- + Tháng 12: Uống nước nhớ nguồn
- + Tháng 1 và 2: Mừng Đảng, mừng xuân
- + Tháng 3: Tiến bước lên Đoàn
- + Tháng 4: Hoà bình và hữu nghị
- + Tháng 5: Bác Hồ kính yêu
- + Tháng 6, 7, 8: Hè vui khoẻ, bổ ích

1.3. Một số loại hình và hình thức tổ chức HĐGD NGLL

Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên có thể được tổ chức dưới dạng các HĐ sau:

* Hoạt động lao động công ích:

Tổ chức lao động vệ sinh làm sạch, đẹp, chăm sóc các công trình văn hóa, di tích lịch sử, giúp đỡ gia đình thương binh, liệt sĩ;...

* Hoạt động XH, cải tạo thực tiễn:

Tổ chức ủng hộ đồng bào, học sinh vùng bão lụt, hỗ trợ giáo dục vùng sâu vùng xa; tổ chức giao lưu với HS khuyết tật, trẻ mồ côi; tổ chức các HĐ từ thiện: vòng tay bè bạn, giúp nhau cùng tiến,...

* Hoạt động văn hóa nghệ thuật, thẩm mỹ:

Giới thiệu hoặc tìm hiểu các nét đẹp văn hóa, tổ chức ngày hội văn hóa,...

* Hoạt động thể dục thể thao:

Hướng dẫn HS tổ chức các trò chơi dân gian; Đồng diễn thể dục nhịp điệu, vòng gậy,...; các trận thi đấu thể thao: cầu lông, đá cầu, cờ vua, bóng đá,...

* Hoạt động vui chơi giải trí

* Hoạt động tham quan, cắm trại,...

**CHỦ ĐỀ VÀ GỢI Ý NỘI DUNG, HÌNH THỨC HĐGD NGLL
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ**

Tháng, chủ đề, khối lớp	CHỦ ĐỀ GỢI Ý NỘI DUNG VÀ HÌNH THỨC HOẠT ĐỘNG
THÁNG 9: TRUYỀN THỐNG NHÀ TRƯỜNG	
LỚP 6	HĐ 1: Thảo luận nội quy và nhiệm vụ năm học mới HĐ 2: Tổ chức đội ngũ cán bộ lớp HĐ 3: Nghe giới thiệu về truyền thống nhà trường HĐ 4: Tập các bài hát quy định
LỚP 7	HĐ 1: Bầu cán bộ lớp HĐ 2: Thảo luận nội quy và chủ điểm năm học HĐ 3: Câu chuyện “Hai bàn tay” (<i>theo cuốn Chuyên kể về Bác Hồ</i>)
LỚP 8	HĐ 1: Bầu cán bộ lớp HĐ 2: Tôi là HS lớp 8 HĐ 3: Phát huy truyền thống của lớp, của trường HĐ 4: Thi hát những bài hát truyền thống
LỚP 9	HĐ 1: Bầu cán bộ lớp HĐ 2: Thảo luận về nhiệm vụ của người HS cuối cấp THCS HĐ 3: Thảo luận về: Tặng kỉ vật cho trường HĐ 4: Thi tìm hiểu về nghề ở địa phương
THÁNG 10: CHĂM NGOAN, HỌC GIỎI	
LỚP 6	HĐ 1: Nghe giới thiệu thơ Bác HĐ 2: Lễ giao ước thi đua “chăm ngoan học giỏi” giữa các tổ HĐ 3: Trao đổi kinh nghiệm học tập ở cấp THCS HĐ 4: Thi văn nghệ giữa các tổ
LỚP 7	HĐ 1: Vâng lời Bác Hồ dạy em cố gắng học chăm HĐ 2: Câu chuyện “Bác không thăm những người như mẹ con thím thì còn thăm ai” (<i>trích trong 117 câu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HĐ 3: Hội vui học tập HĐ 4: Bài hát “Hoa thơm dâng Bác” – Hà Hải
LỚP 8	HĐ 1: Làm thế nào để học tốt? HĐ 2: Lễ giao kết thi đua HĐ 3: Những tấm gương học tốt HĐ 4: Hát về mái trường và quê hương
LỚP 9	HĐ 1: Lễ đăng kí thi đua học tập tốt HĐ 2: Thi tìm hiểu thơ Bác Hồ HĐ 3: Em là nhà khoa học HĐ 4: Thi tài năng văn nghệ

THÁNG 11: TÔN SƯ TRỌNG ĐẠO	
LỚP 6	HĐ 1: Các thầy giáo, cô giáo trường em HĐ 2: Lễ đăng kí thi đua “Tháng học tốt, tuần học tốt, ngày học tốt” HĐ 3: Nhớ công ơn các thầy giáo, cô giáo HĐ 4: Chúc mừng các thầy giáo, cô giáo
LỚP 7	HĐ 1: Lễ đăng kí thi đua “Hoa điểm tốt dâng thầy, cô” HĐ 2: Câu chuyện “Trường học của Bác” (<i>theo cuốn một số lời dạy và mẫu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HĐ 3: Hát về thầy cô và mái trường HĐ 4: Bình Báo tường nhân ngày 20/11
LỚP 8	HĐ 1: Thảo luận chủ đề “Tình nghĩa thầy trò” HĐ 2: Lễ đăng kí tuần học tốt HĐ 3: Tổ chức kỉ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam HĐ 4: Thi sáng tác theo đề tài “Công ơn thầy cô giáo”
LỚP 9	HĐ 1: Lễ đăng kí tuần học tốt, tháng học tốt HĐ 2: Thảo luận về truyền thống Tôn sư trọng đạo HĐ 3: Tổ chức kỉ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11 HĐ 4: Biểu diễn văn nghệ chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11
THÁNG 12: UỐNG NƯỚC NHỚ NGUỒN	
LỚP 6	HĐ 1: Hội vui học tập HĐ 2: Truyền thống cách mạng quê hương HĐ 3: Nghe nói chuyện về ngày thành lập QĐND ViNam và ngày Quốc phòng toàn dân HĐ 4: Hát về anh bộ đội Cụ Hồ
LỚP 7	HĐ 1: Những người con anh hùng của Quê hương đất nước HĐ 2: Câu chuyện “Việc chi tiêu của Bác” (<i>trích trong 117 câu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HĐ 3: Hát về quê hương và quân đội anh hùng HĐ 4: Bài thơ “Hồ Chí Minh” – <i>Tố Hữu</i>
LỚP 8	HĐ 1: Truyền thống cách mạng của quê hương em HĐ 2: Hát về quê hương đất nước HĐ 3: Giao lưu với cựu chiến binh HĐ 4: Hội vui học tập
LỚP 9	HĐ 1: Thảo luận về chủ đề “Thanh niên phát huy truyền thống cách mạng dân tộc” HĐ 2: Thi văn nghệ ca ngợi truyền thống cách mạng của quê hương đất nước HĐ 3: Hội vui học tập HĐ 4: Xây dựng kế hoạch giúp đỡ các gia đình có công với cách mạng
THÁNG 1, 2: MỪNG ĐÃNG, MỪNG XUÂN	

LỚP 6	HĐ 1: Ngày xuân và nét đẹp truyền thống quê hương HĐ 2: Gương sáng Đảng viên quê hương em HĐ 3: Chúng em ca hát mừng Đảng mừng Xuân HĐ 4: Kế hoạch phân đầu rèn luyện trong học kì II
LỚP 7	HĐ 1: Mùa xuân và truyền thống quê hương đất nước HĐ 2: Câu chuyện “Gương mẫu tôn trọng luật lệ” HĐ 3: Truyền thống cách mạng và những thay đổi của quê hương đất nước
LỚP 8	HĐ 1: Thi tìm hiểu về Đảng HĐ 2: Thi viết, vẽ ca ngợi công ơn của Đảng và vẻ đẹp quê hương em HĐ 3: Biểu diễn văn nghệ mừng Đảng, mừng Xuân HĐ 4: Giao lưu với đảng viên ưu tú của trường học của địa phương
LỚP 9	HĐ 1: Thi tìm hiểu về sự đổi mới và phát triển đất nước HĐ 2: Trồng cây lưu niệm ở trường HĐ 3: Giao lưu với đảng viên tiêu biểu ở địa phương HĐ 4: Sinh hoạt văn nghệ mừng Đảng, mừng Xuân
THÁNG 3: TIẾN BƯỚC LÊN ĐOÀN	
LỚP 6	HĐ 1: Chúng em hát mừng mẹ, mừng cô HĐ 2: Nói chuyện về ngày Thành lập Đoàn TNCS Hồ Chí Minh HĐ 3: Gương sáng đoàn viên HĐ 4: Chuẩn bị tham gia hội trại 26/3
LỚP 7	HĐ 1: Thi tìm hiểu về Đoàn TNCS Hồ Chí Minh HĐ 2: Câu chuyện “Ăn no rồi hãy đến làm việc” (<i>theo cuốn một số lời dạy và mẫu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HĐ 3: Chúng em hát về mẹ và cô giáo HĐ 4: Bài thơ “Đi thuyền trên sông Đáy” – <i>Hồ Chí Minh</i>
LỚP 8	HĐ 1: Tiến lên đoàn viên HĐ 2: Thi sáng tác về đoàn HĐ 3: Vui văn nghệ mừng ngày thành lập Đoàn HĐ 4: Chuẩn bị tham gia hội trại 26/3
LỚP 9	HĐ 1: Tọa đàm về vai trò của Đoàn và lý tưởng của thanh niên hiện nay HĐ 2: Giới thiệu công ước Quyền trẻ em của Liên hiệp quốc HĐ 3: Giới thiệu các trò chơi dân gian HĐ 4: Học những bài hát, múa về chủ đề “Mái trường thân thiện”
THÁNG 4: HÒA BÌNH VÀ HỮU NGHỊ	
LỚP 6	HĐ 1: Thiếu nhi các nước là bạn của chúng ta HĐ 2: Cuộc gặp gỡ hữu nghị

	<p>HD 3: Hội vui học tập HD 4: Về đẹp quê hương đất nước</p>
LỚP 7	<p>HD 1: Di sản văn hóa: di tích lịch sử trong nước và thế giới HD 2: Câu chuyện “Bác Hồ tặng gia rau sạch” (<i>trích trong 117 câu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HD 3: Mừng ngày chiến thắng 30/4</p>
LỚP 8	<p>HD 1: Học sinh với các vấn đề toàn cầu HD 2: Bạn biết gì về UNESCO HD 3: 30/4 – Ngày lịch sử đáng ghi nhớ HD 4: Hội vui học tập</p>
LỚP 9	<p>HD 1: Tổ chức diễn đàn thanh niên với chủ đề “Hòa bình và hữu nghị” HD 2: Tổ chức Hội vui học tập HD 3: Sinh hoạt văn nghệ chào mừng ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam thống nhất đất nước</p>
THÁNG 5: BÁC HỒ KÍNH YÊU	
LỚP 6	<p>HD 1: Năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên nhi đồng HD 2: Chúng em kể chuyện về Bác Hồ HD 3: Văn nghệ mừng sinh nhật Bác</p>
LỚP 7	<p>HD 1: Năm điều Bác Hồ dạy thiếu niên nhi đồng HD 2: Câu chuyện “Chú còn trẻ vào hầm trú ẩn đi” (<i>theo cuốn một số lời dạy và mẫu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh</i>) HD 3: Bác Hồ với thiếu nhi HD 4: Bài hát “Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người” – <i>Trần Kiết Tường</i></p>
LỚP 8	<p>HD 1: Bác Hồ với thiếu nhi HD 2: Thực hiện 5 điều Bác Hồ dạy HD 3: Chúng em hát về Bác Hồ</p>
LỚP 9	<p>HD 1: Thảo luận về chủ đề “Bác Hồ với thanh niên” HD 2: Sinh hoạt văn nghệ mừng sinh nhật Bác 19/5</p>
THÁNG 6,7,8: HÈ VUI, KHỎE, BỔ ÍCH	

Các hình thức tổ chức HĐGD NGLL:

* *Tổ chức giao lưu*

Giao lưu là một hình thức tổ chức HĐ GD nhằm tạo ra các điều kiện cần thiết để HS được tiếp xúc, trò chuyện và trao đổi thông tin với những nhân vật điển hình, với người thật, việc thật trong các lĩnh vực HĐ nào đó.

Hình thức giao lưu có thể tổ chức được ở cả 3 cấp độ: lớp, khối lớp hoặc toàn trường.

* Thảo luận chuyên đề

Thảo luận chuyên đề là một hình thức tổ chức HĐ GD, tạo ra các tương tác đa dạng, đa chiều đặc biệt mà trong đó HS cùng nhau trao đổi, tranh luận về các vấn đề khác nhau xoay quanh một chủ đề đã được lựa chọn, nhằm đạt tới một sự hiểu biết chung và xác lập những thái độ, hành động đúng, phù hợp với những vấn đề đó.

* Trò chơi

Trò chơi là tổ chức cho HS tìm hiểu một vấn đề hay thực hiện những hành động, việc làm hoặc hình thành thái độ thông qua một trò chơi nào đó.

* *Tổ chức thi* (thi kiến thức, thi tiêu phẩm/vẽ tranh; thi hùng biện/ứng xử...)

* *Tổ chức ngày Hội*

* *Kịch tham gia...*

1.4. Quản lý hoạt động giáo dục NGLL ở trường THCS

1.4.1. Lập kế hoạch tổ chức hoạt động giáo dục NGLL

Kế hoạch đó là sự thống kê những công việc cụ thể cho một thời gian nhất định: một tuần, tháng, học kỳ, năm học, dịp hè.

Kế hoạch HĐGD NGLL là trình tự những nội dung HĐ, các hình thức tổ chức HĐ được bố trí sắp xếp theo thứ tự thời gian của năm học. Đó là những nội dung cần quan tâm trong bản kế hoạch. Khi xây dựng kế hoạch tổ chức HĐGD NGLL theo chủ điểm ở trường THCS cần trải qua các bước cụ thể sau:

- Công tác chuẩn bị
- + Khảo sát đánh giá kết quả đạt được trong năm học qua.
- + Dự kiến nội dung HĐGD NGLL của trường.
- + Tìm hiểu nguyện vọng của HS có thể tham gia các nội dung trong các nội dung HĐGD NGLL theo quy định.
- + Dự kiến các điều kiện cần có để tổ chức HĐGD NGLL như: thành lập Ban chỉ đạo (BCĐ), người thực hiện, cơ sở vật chất (CSVC), kinh phí,...
- + TPT Đội, GVCN xây dựng kế hoạch chi tiết HĐGD NGLL.
- Xác định mục tiêu cần đạt của HĐGD NGLL của trường trong năm học, nằm trong tổng thể mục tiêu chung của trường.

- Xác định các loại hình HĐ cho từng chủ điểm

Chọn lựa các loại hình HĐ phù hợp để thực hiện chủ đề một cách tốt nhất. Trong từng loại hình HĐ chọn lựa nội dung cho phù hợp với chủ điểm, phù hợp với nguyện vọng, năng lực của học sinh và điều kiện của nhà trường, thể mạnh của trường...

- Chọn lựa các con đường thực hiện HĐGD NGLL
- Xác định quy mô, thời lượng, địa điểm và người chịu trách nhiệm tổ chức để thực hiện nội dung.
- Chuẩn bị các điều kiện, nguồn lực để tổ chức thực hiện các nội dung HĐGD NGLL.

1.4.2. Tổ chức các nguồn lực cho HĐGD NGLL

Do đó, để thực hiện được kế hoạch tổ chức HĐGD NGLL thì Hiệu trưởng cần phải tập hợp lực lượng, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng lực lượng và chuẩn bị các nguồn lực khác phục vụ cho việc triển khai thực hiện.

Để tổ chức HĐGD NGLL có hiệu quả Hiệu trưởng có thể ra quyết định thành lập BCD do Hiệu trưởng /Phó Hiệu trưởng làm trưởng ban tổ chức chỉ đạo HĐGD NGLL chung của trường, các thành viên gồm có TPTĐội, GVCN và có thể có một số thành viên khác. BCD có chế độ sinh hoạt định kỳ như các tổ, nhóm chuyên môn khác.

Trưởng BCD có trách nhiệm phân công nhiệm vụ cụ thể cho các thành viên. Với GV được phân công thực hiện HĐGD NGLL được tính giờ dạy như các môn học khác (02 tiết/tháng), trong quá trình thực hiện HĐGD NGLL GVCN là người hướng dẫn cố vấn cho HS chủ động tổ chức và điều hành HĐ của tập thể, tạo điều kiện để phát huy vai trò tự chủ của HS trong HĐ, chú trọng việc tổ chức kiểm tra, đánh giá. Khi đánh giá kết quả HĐ của HS, GV cần kết hợp các hình thức đánh giá sao cho phù hợp, hiệu quả, như: HS tự đánh giá, tập thể (tổ, nhóm) đánh giá, GVCN và GV khác đánh giá.

Trong quá trình chỉ đạo tổ chức thực hiện và kiểm tra đánh giá HĐGD NGLL, các thành viên thường xuyên có sự trao đổi nắm bắt thông tin để kịp thời báo cáo hàng tháng, đặc biệt những vấn đề cần đề xuất hoặc vấn đề cần điều chỉnh cho phù hợp với mục tiêu, điều kiện cụ thể của nhà trường.

1.4.3. Chỉ đạo thực hiện HĐGD NGLL

Chỉ đạo công tác HĐGD NGLL là sự can thiệp của Hiệu trưởng vào toàn bộ quá trình quản lý HĐGD NGLL; là huy động mọi lực lượng trong và ngoài nhà trường tham gia thực hiện kế hoạch; điều hành các tổ chức, bộ phận và cá nhân để đảm bảo cho mọi HĐ diễn ra đúng như kế hoạch đã đề ra. Nội dung chủ yếu

của chức năng này là lãnh đạo, chỉ huy để đạt được mục tiêu mong muốn, thường xuyên theo dõi, giám sát để kịp thời ra những quyết định đúng đắn.

Quản lý việc triển khai HĐGD NGLL: người Hiệu trưởng phải nắm được HĐ này diễn ra ở các lớp học như thế nào? Vai trò của GVCN ra sao? Thời gian, hình thức, nội dung thực hiện có đúng theo quy định không? Việc sắp xếp, bố trí đội ngũ cán sự lớp điều hành có đáp ứng được yêu cầu phát huy tính tích cực của HS không hay vẫn mang tính áp đặt của GV?

Quản lý việc phối hợp các lực lượng khác: để tổ chức có hiệu quả các HĐGD NGLL ở lớp mình phụ trách thì GVCN cần biết tiếp cận và huy động các lực lượng GD cùng tham gia. GVCN với tư cách là người tham mưu, người tổ chức để các lực lượng này cùng tham gia vào quá trình HĐ của HS. Trong việc phối hợp, GVCN chủ động đề xuất nội dung và cách thức phối hợp, hình thức đánh giá hiệu quả của sự phối hợp. GVCN cùng GV bộ môn thống nhất yêu cầu GD để tác động đồng bộ tới HS, tránh sự tác động rời rạc; tham gia dự giờ ở lớp chủ nhiệm để theo dõi tình hình chung của lớp. Đặc biệt là khi tổ chức các câu lạc bộ, các cuộc thi thì việc phối hợp với các GV bộ môn là rất quan trọng. Bên cạnh đó, việc phối hợp với gia đình, với đoàn phường (xã), với các tổ chức XH khác để hướng vào việc tổ chức các HĐ học tập, vui chơi, rèn luyện ... nhằm hình thành nhân cách cho các em.

1.4.4. Kiểm tra, đánh giá thực hiện chương trình HĐGD NGLL

Công tác kiểm tra, đánh giá giúp Hiệu trưởng kịp thời phát hiện và điều chỉnh những lệch lạc, sai sót trong quá trình thực hiện kế hoạch; công nhận những giá trị và những đóng góp của các tập thể và cá nhân đối với HĐGD NGLL.

Việc đánh giá HS qua HĐGD NGLL sẽ góp phần đánh giá chất lượng GD nói chung, đặc biệt là hạnh kiểm.

Quản lý việc đánh giá kết quả HS: sau một chủ điểm GD hay sau mỗi đợt sinh hoạt chuyên đề, GVCN đều phải đánh giá kết quả HĐ của từng HS ở các mức độ và khía cạnh khác nhau. Kết quả đánh giá là một căn cứ để xếp loại hạnh kiểm của HS ở mỗi học kỳ và cuối năm học.

Việc đánh giá kết quả HĐ của HS tập trung vào ba yêu cầu:

- Nâng cao nhận thức;
- Rèn luyện các kỹ năng cơ bản của HS THCS;
- Bồi dưỡng thái độ, hứng thú, nhu cầu HĐ và có 4 mức độ để đánh giá học sinh.

Khi đánh giá, GVCN phải đánh giá một cách toàn diện, tránh quan điểm khắt khe, động viên và khích lệ là chính, nhìn nhận theo quan điểm động và chiều hướng phát triển.

Đối với GV kết quả đánh giá phản ánh sự trưởng thành của HS và giúp GV tự đánh giá khả năng tổ chức HĐ của mình, tự rèn luyện nghiệp vụ sư phạm, hình thành các kỹ năng tổ chức HĐ. Qua đó, GVCN cũng thấy được HĐ của các lớp khác trong trường để điều chỉnh công tác chủ nhiệm của mình tốt hơn.

Đối với các cấp quản lý (lãnh đạo trường, ngành GD) việc đánh giá HS qua HĐGD NGLL là biện pháp để đánh giá kết quả GD toàn diện.

Để việc đánh giá đạt được mục tiêu đề ra, cần phải bám sát vào những nội dung đánh giá, các mức đánh giá, sử dụng các hình thức đánh giá phù hợp và tuân theo một quy trình đánh giá khoa học.

Chương 2

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS

2.1. Thực trạng hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở trường THCS

Qua quan sát, phỏng vấn và trao đổi ý kiến với một số đồng nghiệp, đồng thời qua kinh nghiệm bản thân, tôi thấy hầu hết BGH trường THCS đều nhận thức đúng về vị trí, vai trò của HĐGD NGLL. BGH nhà trường đánh giá cao vai trò của HĐGD NGLL theo chủ điểm trong quá trình GD, đều nhận thức đúng HĐGD NGLL theo chủ điểm là con đường gắn lý thuyết với thực hành, gắn GD nhà trường với thực tiễn XH, đồng thời cũng bổ sung và hoàn thiện những tri thức đã học trên lớp, biến những tri thức đó thành niềm tin, hành vi, đặc biệt là hình thành nhân cách cho HS thông qua những loại hình HĐ mà năng lực, sở trường của các em được bộc lộ, hình thành và phát triển.

Về nội dung HĐGD NGLL, qua trao đổi với một số đồng nghiệp, BGH, TPT nhà trường và sử dụng phiếu hỏi với GVCN, HS kết quả cho thấy:

- 100% BGH các trường đều nắm được một trong các nội dung HĐ của từng chủ điểm, có triển khai đến TPT và GVCN.
- 100% TPT Đội cũng nắm được nội dung HĐ theo chỉ đạo của BGH.
- Tỷ lệ đội ngũ GVCN nắm được nội dung hoạt động trong từng chủ điểm là rất khác nhau, điều đó dẫn đến HS dù được tham gia các HĐ cũng không nắm được nội dung hoạt động mà mình đã thực hiện.

Về hình thức tổ chức các HĐGD NGLL theo chủ điểm, các trường đã có những hình thức phong phú và hấp dẫn như: Tham quan phòng truyền thống, giáo dục truyền thống nhà trường, giao lưu với các trường bạn, giao lưu với chứng nhân lịch sử, hoạt động dã ngoại, hoạt động hướng nghiệp tại các làng nghề truyền thống, chăm sóc di tích lịch sử tại địa phương.. nhưng cũng còn một số khó khăn, bất cập trong một số chủ điểm. Cụ thể, trong một số chủ điểm: “Mừng Đảng mừng xuân”, “Tiến bước lên Đoàn” phần lớn ở các lớp tổ chức văn nghệ, hát những bài hát theo nội dung chủ điểm, thậm chí nhiều HS khẳng định các giờ HĐGD NGLL do GVCN điều hành, chủ yếu GVCN tuyên truyền, thuyết trình mà HS chỉ ngồi nghe, điều này chưa đúng với yêu cầu tổ chức HĐGD NGLL theo chủ điểm.

2.2. Thực trạng quản lí các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp của Hiệu trưởng trường THCS

- **Lập kế hoạch**

KH HGD NGLL của BGH cần lập từ đầu năm học với nội dung chi tiết, đầy đủ, khoa học. Hiệu trưởng lập KH HGD NGLL, có KH tổng thể và KH cụ thể theo tháng, TPT Đội có KH cụ thể trong thực hiện chủ điểm tháng 11 và tháng 3. Tuy nhiên trong thực tế, một số trường còn chưa thực hiện tốt yêu cầu này, hoặc KH được lập còn chung chung, sơ lược.

- Tổ chức

Nhà trường cần thành lập BCD tổ chức HGD NGLL. Trong thực tế hoạt động, các nhà trường thường phân công rất cụ thể cho từng cá nhân phụ trách trong tháng HĐ chung (tháng 11 và tháng 3), còn lại giao cho GVCN có trách nhiệm tổ chức HGD NGLL theo chủ điểm ở đơn vị lớp. BGH cử Phó hiệu trưởng phụ trách chung, TPT theo dõi, đôn đốc GVCN thực hiện theo KH.

- Chỉ đạo thực hiện HGD NGLL

Nhà trường chỉ đạo Liên Đội tổ chức HĐ ở phạm vi toàn trường, với ND và hình thức theo quy định trong chương trình. GVCN được Hiệu trưởng/Phó Hiệu trưởng giám sát và hỗ trợ thực hiện HGD NGLL; Hiệu trưởng/Phó Hiệu trưởng cần tư vấn ND, hình thức tổ chức HGD NGLL:

- Kiểm tra, đánh giá

Với câu trả lời có hay không các HĐ trên của Hiệu trưởng/Phó Hiệu trưởng dùng để phỏng vấn BGH, TPT thì tỷ lệ trả lời có là rất cao; tuy nhiên với GVCN tỷ lệ GVCN không nhận thấy việc tổ chức rút kinh nghiệm của BGH trong việc tổ chức HGD NGLL sau mỗi chủ điểm còn nhiều (27,5%); với HS thì cũng còn khá nhiều HS không thấy có sự kiểm tra, đánh giá của BGH, của GVCN hay của TPT.

Chương 3

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS

3.1. Nâng cao nhận thức cho CBQL, TPT Đội, GVCN về HĐGD NGLL, đặc biệt nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho HS về việc tham gia các HĐGD NGLL

a. Mục tiêu

Biện pháp này nhằm giúp cho CBQL, TPT Đội, GVCN và bản thân HS nhận thức rõ ràng về tầm quan trọng của HĐGD NGLL, từ đó tất cả mọi người đều ý thức được trách nhiệm của mình đối với HĐGD NGLL và phối hợp tổ chức HĐ có chất lượng.

b. Cách thực hiện

- **Bước 1:** Ngay từ đầu năm học, HT phải lập kế hoạch và tiến hành phổ biến, nâng cao nhận thức cho GV về các vấn đề này trong cuộc họp Hội đồng Sư phạm. Cần thường xuyên củng cố, nâng cao nhận thức thông qua các buổi sinh hoạt GVCN và các cuộc họp sư phạm thường kỳ.

- **Bước 2:** Tổ chức bồi dưỡng, nâng cao nhận thức cho GV, đặc biệt là giáo viên chủ nhiệm về ưu thế của HĐGD NGLL trong việc hình thành và phát triển nhân cách toàn diện cho HS, về lợi ích đối với HS, với GV, với nhà trường và xã hội khi tăng cường sự tham gia của HS trong các HĐGD NGLL. Đồng thời, HT cần phải chấn chỉnh những quan niệm lệch lạc của một bộ phận giáo viên chỉ quan tâm tới dạy học, ít chú trọng đến các hoạt động hỗ trợ cho sự phát triển toàn diện của học sinh, coi nhẹ vai trò của HS trong việc thiết kế, thực hiện và đánh giá các hoạt động.

- **Bước 3:** Chỉ đạo GV tiến hành nâng cao nhận thức cho học sinh, giúp các em hiểu được tham gia vào HĐGD NGLL vừa thực hiện quyền, vừa mang lại lợi ích thiết thực cho các em: giúp các em phát triển toàn diện, hài hòa, trở thành các công dân có ích cho xã hội.

- **Bước 4:** Nâng cao nhận thức cho học sinh cần thực hiện ngay từ đầu năm học, trong các buổi sinh hoạt lớp và sinh hoạt toàn trường dưới cờ đầu tuần. Việc tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cha mẹ học sinh cần được HT phối hợp với Ban đại diện cha mẹ học sinh của trường và giáo viên tiến hành dưới nhiều hình thức như: phổ biến trực tiếp trong cuộc họp phụ huynh HS đầu năm học; phát tờ rơi; thông báo trên bảng tin; loa truyền thanh của trường; gửi thông báo về gia đình. Hiệu trưởng cũng cần chỉ đạo GV trao đổi, phổ biến chủ trương, kế hoạch tổ chức HĐGD NGLL của nhà trường trong cả năm học để các bậc cha mẹ nắm

được và góp ý bổ xung. Nhận thức của cha mẹ học sinh cũng cần được thường xuyên củng cố, nâng cao thêm thông qua các diễn đàn làm cha mẹ, các hội thảo chia sẻ kinh nghiệm giáo dục cũng như thông qua việc họ trực tiếp tham gia tổ chức những HĐGD NGLL cho HS trong năm học.

3.2. Bồi dưỡng đội ngũ TPT Đội, GVCN có năng lực thực hiện hiệu quả HĐGD NGLL

a. Mục tiêu

Nhằm từng bước nâng cao năng lực tổ chức thực hiện HĐGD NGLL có hiệu quả cho đội ngũ TPT Đội, GVCN trong nhà trường.

b. Cách thực hiện

Để thực hiện tốt việc nâng cao năng lực tổ chức HĐGD NGLL cho đội ngũ TPT Đội, GVCN và các GV tham gia vào BCĐ HĐGD NGLL, Hiệu trưởng cần thực hiện các bước sau:

- **Bước 1:** Khi xây dựng KH bồi dưỡng GV cần thiết phải đưa ND bồi dưỡng kỹ năng tổ chức HĐGD NGLL cho TPT, GVCN và công khai KH để đội ngũ nắm được.

- **Bước 2:** Tổ chức cho TPT Đội, GVCN và GV tham gia các lớp học bồi dưỡng kỹ năng HĐGD NGLL do Sở GD&ĐT, phòng GD&ĐT tổ chức. Trong từng HĐ cụ thể, BCĐ HĐGD NGLL cần có những hướng dẫn cụ thể, chi tiết để TPT Đội, GVCN thực hiện công việc thuận lợi và dễ dàng hơn.

- **Bước 3:** Tổ chức những buổi sinh hoạt chuyên đề vào các buổi sinh hoạt tổ chuyên môn về tổ chức HĐGD NGLL cho GVCN học tập lẫn nhau các kinh nghiệm tổ chức HĐTT, kinh nghiệm QL lớp học, kinh nghiệm tổ chức các trò chơi tập thể và nhiều kinh nghiệm khác khi tổ chức HĐGD NGLL. Rất cần thiết tổ chức giao lưu với các đơn vị bạn về tổ chức HĐGD NGLL (một năm học từ 1 đến 2 lần giao lưu).

- **Bước 4:** Yêu cầu TPT, GVCN xây dựng KH chi tiết để chủ động trong việc tổ chức thực hiện HĐGD NGLL, tránh hiện tượng còn mơ hồ về ND, hình thức tổ chức nghèo nàn không thể thu hút HS tham gia.

- **Bước 5:** Định ra các HĐ và các hình thức tổ chức gợi ý cụ thể trong tiết HĐGD NGLL và khuyến khích GVCN có các hình thức sáng tạo trong các HĐ như tổ chức tổ chức giao lưu, thảo luận chuyên đề, trò chơi, kịch tham gia, tổ chức thi... để tạo sự yêu thích của HS đối với HĐGD NGLL.

- **Bước 6:** Hướng dẫn GVCN soạn và thực hiện giáo án HĐGD NGLL và phân công khối trưởng chủ nhiệm thường xuyên kiểm tra công việc này. Các chủ đề hàng tháng cần có những định hướng rõ ràng, cụ thể.

- **Bước 7:** Khi phân công GV, chú ý bố trí, sắp xếp công việc một cách hợp lý, phân công, phân nhiệm rõ ràng, tận dụng được điểm mạnh, khắc phục được điểm yếu của mỗi người. Cần chú ý đến năng lực chuyên môn của GV trong HĐ được phụ trách (nhiệt tình, kỹ năng tổ chức điều phối được các HĐ...), cần tránh xu hướng là phân công để GV đủ số định mức lao động theo quy định, nên chú trọng đến uy tín, phẩm chất và năng lực của GV.

- **Bước 8:** Cần tuyệt đối tránh việc GVCN làm thay, làm hộ HS mà luôn phải để HS được trực tiếp tham gia các HĐ, HS phải có cơ hội được bày tỏ quan điểm, thái độ và hành vi của mình trong các HĐ cũng như trong sinh hoạt tập thể, trong cuộc sống để từ đó GVCN nắm bắt diễn biến tâm lý của HS, để có những điều chỉnh kịp thời khi cần thiết.

3.3. Xây dựng kế hoạch HĐGD NGLL phù hợp với nhà trường, đa dạng hóa nội dung và hình thức HĐ

a. Mục tiêu

Xây dựng KH HĐGD NGLL ngay từ đầu năm học giúp cho Hiệu trưởng có cái nhìn tổng quát và có sự phân phối các nguồn lực cho HĐ này một cách hợp lý, các bộ phận và cá nhân chủ động trong việc chuẩn bị cho các HĐ, lường trước những khó khăn và dự kiến kết quả thu được.

Xây dựng KH thể hiện khả năng tư duy sáng tạo, năng động của người Hiệu trưởng.

b. Cách thực hiện

- **Bước 1:** Hiệu trưởng ngay từ đầu năm học phải xây dựng KH HĐGD NGLL theo quy định, phù hợp với điều kiện thực tế của trường. Các thành viên trong BCD HĐGD NGLL xây dựng KH theo học kỳ, tháng, tuần đảm bảo lựa chọn ND và hình thức sao cho phù hợp với nguyện vọng, khả năng của HS và điều kiện của nhà trường, của địa phương.

KH HĐGD NGLL theo chủ điểm cho các HĐ cụ thể trong một tháng của thành viên BCD, TPT Đội và GVCN có thể xây dựng theo gợi ý như sau:

Thời gian	Nội dung HĐ	Hình thức HĐ	Phương tiện HĐ	Yêu cầu chung	Người thực hiện	Kinh phí	Kết quả	Cần điều chỉnh
Tuần 1	...		...	...	...	..	...	.....
Tuần 2								
Tuần 3								
Tuần 4								

- **Bước 2:** Hiệu trưởng yêu cầu GVCN thiết kế các HĐ theo kế KH hướng dẫn của nhà trường để đạt được mục tiêu GD của từng chủ điểm, lựa chọn ND và hình thức HĐ phù hợp với khả năng của HS trong lớp mình.

Cụ thể:

+ Đối với HS lớp 6, GVCN giúp các em tập để có thói quen nề nếp trong việc tổ chức HĐ, phương thức tổ chức HĐ phù hợp khả năng để tạo điều kiện cho các em phát triển, ND nhẹ nhàng từ chỗ làm quen với những cách thức tổ chức HĐ đến việc tự mình có thể tham gia tổ chức và điều khiển nhằm hình thành và phát triển năng lực tự quản ở các em.

+ Đối với HS lớp 7, GVCN cần thiết kế nội dung HĐ sâu và rộng hơn so với lớp 6. Ở lớp 6, HS mới chỉ dừng lại ở việc làm quen với cách thức tổ chức HĐ, thì ở lớp 7, các em phải được hiểu được ND của những HĐ thông qua việc trao đổi, thảo luận tập thể, từ đó giúp HS khắc sâu những hiểu biết về các chủ điểm trong năm học và giúp các em có ý thức chủ động ngay từ đầu trong việc lập KH học tập và rèn luyện. GVCN phải lồng ghép các ND về GD pháp luật, GD môi trường, GD an toàn giao thông,... vào nội dung HĐ của chủ điểm.

+ Đối với HS lớp 8, các em đã tích lũy được ít nhiều kinh nghiệm trong giao tiếp, ứng xử và trong HĐTT. Năm học này số lượng môn học nhiều hơn, lượng kiến thức cần phải tiếp thu cũng nhiều lên, vì thế, trong các ND các HĐ GVCN cần khéo léo lồng ghép kiến thức các môn học vào HĐ, giúp các em vừa ôn tập vừa tạo điều kiện kích thích tư duy sáng tạo và tính tích cực nhận thức của các em. Cần sử dụng nhiều phương pháp, hình thức tổ chức HĐ khác nhau như giao nhiệm vụ, tạo tình huống có vấn đề để HS tự xử lý và luân phiên điều khiển HĐ, nêu gương để các em học tập, thực hành trong đời sống tập thể, tự đánh giá rút kinh nghiệm...

+ Đối với HS lớp 9 đây là năm học cuối cùng của cấp học, HS phải tăng cường học tập để chuẩn bị tốt cho kì xét tốt nghiệp THCS và thi vào lớp 10 THPT, cho nên ND của mỗi HĐ được xây dựng với ND tập trung chủ yếu vào việc khắc sâu nhiệm vụ trọng tâm của năm học cuối cấp là học tập, học trên lớp và học ngoài XH trên các lĩnh vực khác nhau để giúp HS tích lũy được nhiều kinh nghiệm giao tiếp, ứng xử, định hướng nghề cho tương lai, chuẩn bị cho việc phân luồng sau THCS. Bên cạnh đó ND HĐ còn được thể hiện ở GD pháp luật, giáo dục ATGT, GD phòng chống ma túy, GD sức khỏe sinh sản vị thành niên, ... Hình thức HĐ có thể là thảo luận, báo cáo, thi viết, vẽ, sáng tác theo chủ đề, hỏi đáp, triển lãm, hùng biện, giao lưu, kịch, tham quan, tư vấn học tập và nghề nghiệp.

Ngay từ đầu năm học, Hiệu trưởng hoàn thành bản KH tổ chức thực hiện

HĐGD NGLL trong năm học để thông báo với toàn thể hội đồng sư phạm, thành viên BCD, TPT Đội chủ động xây dựng KH tổ chức HĐGD NGLL chi tiết các tháng, tuần, GVCN xây dựng KH cụ thể cho từng HĐ trong tháng phù hợp với lớp. Bản KH đó phải phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, có tính khả thi; phải thể hiện rõ làm gì? làm cho ai? ai làm? làm như thế nào?... Trong bản KH phải thể hiện sự phân công nhiệm vụ cụ thể cho các bộ phận, thời gian dự kiến tổ chức HĐ, địa điểm, phương án dự phòng ... và được BGH phê duyệt.

3.4. Tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá và rút kinh nghiệm tổ chức HĐGD NGLL

a. Mục tiêu

Hiệu trưởng chủ động thực hiện tốt các chức năng tổ chức, chỉ đạo thực hiện KH HĐGD NGLL của nhà trường, đồng thời kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm để nâng cao chất lượng HĐGD NGLL.

Hiệu trưởng có biện pháp tổ chức, chỉ đạo cụ thể, chặt chẽ, khoa học giúp cho mọi thành viên nắm được nhiệm vụ cụ thể của mình để cùng giúp đỡ, cùng giám sát thực hiện HĐGD NGLL có hiệu quả.

b. Cách thực hiện

- **Bước 1:** Trước hết, Hiệu trưởng phải thành lập BCD tổ chức thực hiện HĐGD NGLL, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên trong BCD.

Việc thành lập, kiện toàn lại BCD HĐGD NGLL như sau:

+ Hiệu trưởng ra quyết định thành lập BCD và hình thành các tiểu ban phụ trách, bổ sung, kiện toàn các thành viên hàng năm vào đầu năm học.

+ Phân công công việc cụ thể cho từng thành viên, từng tiểu ban, kế hoạch nhiệm vụ phối hợp của các thành viên, các tiểu ban.

Thành phần BCD thường gồm:

Trưởng ban: Hiệu trưởng hoặc Phó Hiệu trưởng.

Các thành viên: Đại diện cấp ủy chi bộ, Chủ tịch công đoàn, TPT Đội, Bí thư chi đoàn GV, Đại diện tổ chuyên môn, Kế toán, một số GV có năng lực trong các lĩnh vực HĐ..., thậm chí nếu thấy cần thiết trong BCD còn có trưởng ban đại diện CMHS trường.

BCD HĐGD NGLL sẽ chỉ đạo trực tiếp các tiểu ban với các nhiệm vụ cụ thể được phân công chi tiết đến từng thành viên, số lượng các tiểu ban tùy thuộc vào tình hình cụ thể của nhà trường, quan trọng là những người được lựa chọn giao nhiệm vụ phải có năng lực tổ chức, chỉ đạo HĐGD NGLL, tâm huyết..., có sự phối kết hợp với các thành viên khác để cùng hoàn thành nhiệm vụ.

- **Bước 2:** Chỉ đạo tổ chuyên môn tham gia HĐGD NGLL: Qua thực tế tôi

nhận thấy còn một số GV thờ ơ với HĐ này do họ chưa được phân công nhiệm vụ cụ thể trong tổ chức thực hiện HĐGD NGLL. Bởi vậy với tổ chuyên môn cần phải đưa KH HĐGD NGLL vào KH của tổ chuyên môn, và tổ chuyên môn có trách nhiệm thực hiện việc rà soát HĐGD NGLL hàng tháng để rút kinh nghiệm và điều chỉnh kịp thời.

- **Bước 3:** Hiệu trưởng xây dựng KH kiểm tra cụ thể như:

+ Kiểm tra việc tổ chức, chỉ đạo của BCD;

+ Kiểm tra việc tổ chức thực hiện của TPT Đội và GVCN

+ Kiểm tra việc thực hiện kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm ... Trong KH kiểm tra đánh giá của Hiệu trưởng, cần thể hiện rõ ND kiểm tra, thời gian, mục đích, kết quả, những ND cần điều chỉnh... Hiệu trưởng xây dựng lực lượng kiểm tra như Đội thiếu niên chịu trách nhiệm theo dõi, kiểm tra, đánh giá HĐ của các lớp; tổ chuyên môn theo dõi, kiểm tra, đánh giá việc tổ chức thực hiện của GVCN...

Việc rút kinh nghiệm trong tổ chức chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá HĐGD NGLL phải được thực hiện thường xuyên, điều đó sẽ giúp Hiệu trưởng, các thành viên trong BCD, TPT Đội, GVCN kịp thời điều chỉnh KH trong tháng tới, đặc biệt GVCN điều chỉnh ngay được ND HĐ, hình thức tổ chức HĐ tiếp theo.

3.5. Xã hội hóa giáo dục nhằm tăng cường CSVC, nguồn lực tài chính cho tổ chức HĐGD NGLL

a. Mục tiêu

Huy động sự tham gia đóng góp các loại nguồn lực nhằm tạo ra các điều kiện cần thiết đảm bảo cho việc tổ chức HĐGD NGLL có hiệu quả.

b. Cách thực hiện

- **Bước 1:** Trong khi CSVC, trang thiết bị còn hạn chế, thiếu thôn Hiệu trưởng yêu cầu GV khai thác, sử dụng hiệu quả CSVC hiện có; khuyến khích, động viên HS tìm tòi, tự tạo ra những trang thiết bị, phương tiện đơn giản phục vụ cho HĐ phù hợp với điều kiện, khả năng của lớp, của trường, phù hợp với địa phương. Đây cũng là cách làm rất có tác dụng nhằm phát triển ở HS khả năng sáng tạo và ý thức trách nhiệm đối với HĐ chung của tập thể.

- **Bước 2:** Trong thực tế, việc xây dựng CSVC mua sắm trang thiết bị, tư liệu đòi hỏi kinh phí rất lớn, chính vì thế nhà trường cần phải vận dụng sự đóng góp từ nhiều phía: Nhà nước, CMHS, doanh nghiệp, HS cũ... để thực hiện tốt biện pháp này thì Hiệu trưởng nhà trường cần phải linh hoạt vận dụng tốt cơ chế “Nhà nước và nhân dân cùng làm”, “Xã hội hóa giáo dục”.

- **Bước 3:** Xây dựng kế hoạch chi tiêu cho nhà trường chặt chẽ, đúng nguyên tắc và tiết kiệm, phân bổ các nguồn kinh phí nhà nước cấp hợp lý, chú ý toàn diện

đến các HĐ của nhà trường. Đồng thời khai thác và bảo quản tốt CSVC hiện có để phục vụ công tác GD của nhà trường được lâu dài và có hiệu quả. Muốn vậy GVCN, TPT Đội, các tiểu ban và từng thành viên trong BCD phải xây dựng KH thật chi tiết, không thể thiếu phần kinh phí, từ đó Hiệu trưởng có cơ sở để phân bổ kinh phí cho các HĐ một cách hợp lý.

- **Bước 4:** Thường xuyên theo định kỳ cần thực hiện công tác kiểm tra, kiểm kê lại tài sản, CSVC, trang thiết bị của nhà trường để có hướng tu sửa, trang bị thêm các phương tiện mới.

- **Bước 5:** Đẩy mạnh công tác lao động vệ sinh trường học và GD môi trường, xây dựng cảnh quan môi trường sư phạm “xanh, sạch, đẹp”, nhằm tạo không khí thoải mái trong giảng dạy của GV và học tập, HĐ của HS. Tích cực thực hiện phòng chống cháy nổ, bảo quản tốt CSVC và duy trì các HĐ của nhà trường.

HIỆU QUẢ CỦA SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

Trong những năm học gần đây, vấn đề quản lý hoạt động ngoài giờ lên lớp được áp dụng tại trường chúng tôi đã bước đầu thu được kết quả.

- Nhận thức của CBQL, TPT Đội, GVCN về HĐGD NGLL, đặc biệt là ý thức trách nhiệm của HS về việc tham gia các HĐGD NGLL từng bước được nâng cao.
- Đội ngũ TPT Đội, GVCN được bồi dưỡng, có năng lực thực hiện hiệu quả HĐGD NGLL trong các hoạt động tập thể và trong các giờ HĐNGLL tại các lớp học
- Việc tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá và rút kinh nghiệm tổ chức HĐGD NGLL được tiến hành chặt chẽ.

Việc nâng cao nhận thức về mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của HĐNGLL đối với đội ngũ TPT Đội, GVCN, học sinh trong toàn trường có tác dụng rất tốt đối với việc triển khai các hoạt động giáo dục đạo đức, rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh. Các chuyên đề HĐNGLL được tổ chức nhiều hơn trong khối chủ nhiệm. Các giờ lên lớp về HĐNGLL được GV đầu tư hơn, phong phú hơn về nội dung và phương pháp. Học sinh hào hứng hơn với các hoạt động tập thể, có trách nhiệm hơn với việc tham gia các hoạt động nhằm rèn luyện kỹ năng, thể hiện tinh thần Uống nước nhớ nguồn... Điều đó phần nào thể hiện qua các số liệu cụ thể sau:

STT	NỘI DUNG	NĂM HỌC 2014-2015	NĂM HỌC 2015-2016	GHI CHÚ
1	Các tiết HĐNGLL xếp loại tốt (dự giờ đột xuất)	- Khối 6: 2 - Khối 7: 2 - Khối 8: 2 - Khối 9: 1	- Khối 6: 3 - Khối 7: 2 - Khối 8: 4 - Khối 9: 3	
2	Số lượng chuyên đề HĐNGLL trong năm học	2	3	
3	Học tập ngoại khóa, hướng nghiệp (số lần / năm học)	- Khối 6: 1 - Khối 7: 1 - Khối 8: 1 - Khối 9: 2	- Khối 6: 2 - Khối 7: 2 - Khối 8: 2 - Khối 9: 3	
4	Tổ chức HĐNGLL theo chủ điểm (Các lớp thực hiện trong	1 lần/tháng	2 lần/tháng	Các chủ điểm theo tháng

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC NGOÀI GIỜ LÊN LỚP CỦA HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS

	buổi sinh hoạt dưới cờ)			
5	Tổ chức chăm sóc di tích lịch sử (số lần/HK)	2	3	
6	Tổ chức thăm gia đình thương binh liệt sĩ, gia đình có công với CM	2	3	Thăm hỏi, tặng quà
7	Tổ chức quyên góp giúp đỡ HS nghèo vượt khó	2	3	Áo ấm, sách vở, quà Tết
8	Tổ chức quyên góp hỗ trợ giáo dục vùng sâu vùng xa	2	3	Hỗ trợ áo ấm, chăn ấm, sách vở
9	Tổ chức giao lưu với các trường bạn	1	2	Giao lưu văn nghệ, thể thao

KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

1. Kết luận

Để nâng cao chất lượng QL HĐGD NGLL ở các trường THCS, người Hiệu trưởng nên chọn lựa sử dụng và kết hợp nhiều biện pháp quản lý, xác định được những biện pháp chủ đạo, có ý nghĩa quyết định.

Với nhận thức đó, đề tài đã tập trung nghiên cứu các vấn đề lý luận và thực tiễn, chúng tôi đưa ra các biện pháp có tính khả thi trong được sử dụng công tác QL HĐGD NGLL của Hiệu trưởng trường THCS.

Về lý luận: Đề tài đã làm sáng tỏ một số vấn đề lý luận về QL HĐGD NGLL, làm rõ các khái niệm và các vấn đề có liên quan, làm rõ mục tiêu và yêu cầu GD của HĐGD NGLL ở trường THCS.

Về thực tiễn:

Qua kết quả khảo sát và kinh nghiệm thực tế, người viết nhận thấy cán bộ quản lý ở trường THCS đã có nhiều cố gắng trong việc quản lý HĐGD NGLL, góp phần nâng cao chất lượng GD toàn diện ở nhà trường. Tuy nhiên trên thực tế, công tác QL HĐGD NGLL thật sự chưa được quan tâm và đầu tư một cách thích đáng.

Từ nghiên cứu lý luận và thực trạng QL HĐGD NGLL theo chủ điểm ở trường THCS, người viết đã đề xuất 5 biện pháp QL cho Hiệu trưởng để nâng cao hiệu quả HĐ này.

Đề tài đề xuất hệ thống các biện pháp và nội dung quản lý HĐGD NGLL của Hiệu trưởng trường THCS nhằm nâng cao hiệu quả của HĐ này. Các biện pháp này bao gồm:

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho CBQL, TPT Đội, GVCN về HĐGD NGLL, đặc biệt nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm cho HS về việc tham gia các HĐGD NGLL;

Biện pháp 2: Bồi dưỡng đội ngũ TPT Đội, GVCN có năng lực tổ chức thực hiện có hiệu quả HĐGD NGLL;

Biện pháp 3: Xây dựng KH HĐGD NGLL phù hợp; đa dạng hóa ND và hình thức HĐ;

Biện pháp 4: Tổ chức, chỉ đạo, kiểm tra, đánh giá và rút kinh nghiệm tổ chức HĐGD NGLL;

Biện pháp 5: XHH GD nhằm tăng cường CSVC, nguồn lực tài chính cho tổ chức HĐGD NGLL.

2. Khuyến nghị

* Đối với Phòng GD&ĐT: Hàng năm trong chỉ đạo về nhiệm vụ năm học, phòng GD&ĐT định hướng KH cho HĐGD NGLL để các trường làm tốt

công tác xây dựng KH ngay từ đầu năm học.

Trong quá trình kiểm tra các trường THCS, ngoài việc quan tâm đến công tác dạy học của trường cần chú ý đến vai trò QL của Hiệu trưởng đối với HĐGD NGLL, đưa công tác này vào ND đánh giá và thi đua của từng trường. Cần có những quy định khen thưởng những cá nhân và tập thể có thành tích tốt trong HĐGD NGLL.

Làm tốt công tác dự báo, quy hoạch để có chiến lược phát triển đội ngũ GV cho hợp lý đầy đủ về số lượng, cơ cấu nhất là đội ngũ GV thể dục, âm nhạc, mỹ thuật. Ổn định đội ngũ là TPT Đội ít nhất trong 5 năm.

Tổ chức các hội thảo bàn về các vấn đề liên quan đến HĐGD NGLL. Nghe báo cáo kinh nghiệm của các đơn vị làm tốt.

* Đối với BGH trường THCS

Đầu năm học tổ chức thực hiện biện pháp nâng cao nhận thức cho CB, GV, HS về vị trí, vai trò và tầm quan trọng của HĐGD NGLL trong việc hình thành và phát triển toàn diện nhân cách HS.

Có KH bồi dưỡng, tập huấn kỹ năng tổ chức HĐGD NGLL theo chủ điểm, đưa ND tổ chức HĐGD NGLL vào sinh hoạt tổ chuyên môn hàng tháng.

Xây dựng nội quy, quy chế cho lực lượng tổ chức và lực lượng tham gia HĐGD NGLL.

Huy động tối đa, sử dụng các nguồn lực hiện có, đảm bảo đầy đủ CSVC cũng như các phương tiện cho HĐGD NGLL. Tạo điều kiện dành kinh phí mua sắm trang thiết bị cần thiết, sách báo tài liệu...

Xây dựng KH kiểm tra, đánh giá phù hợp, quan tâm đến công tác thi đua khen thưởng.

Tăng cường giao lưu với trường bạn để trao đổi, học tập kinh nghiệm.

Sắp xếp số HS trong lớp theo quy định để số HS được tham gia vào các HĐ nhiều hơn.

Phát động phong trào viết sáng kiến kinh nghiệm về HĐGD NGLL.

Hiệu trưởng cần thực hiện đồng bộ các biện pháp đề xuất, thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức hoạt động cho phù hợp.

Những vấn đề trình bày trong sáng kiến kinh nghiệm chắc chắn còn nhiều thiếu sót. Tác giả hy vọng các vấn đề còn lại sẽ được tiếp tục nghiên cứu cũng như được chỉ dẫn, góp ý nhằm hoàn thiện hơn để có thể áp dụng cho các trường THCS hiện nay./.

Tôi xin cam đoan đây là SKKN do tôi
tự viết ra, không sao chép của ai.

Hà Nội, ngày 6 tháng 4 năm 2016

Người viết

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ GD-ĐT (2005), *Tập tài liệu gửi kèm sách giáo khoa THPT thí điểm*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
2. Bộ GD –ĐT (2007), *Điều lệ trường THCS, trường THPT và trường phổ thông có nhiều cấp học*, Hà Nội.
3. Bộ GD –ĐT (2007), *Tài liệu bồi dưỡng giáo viên thực hiện chương trình, sách giáo khoa lớp 11 về hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
4. *Đảng Cộng sản Việt Nam (2011)*, Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI, Hà Nội
5. Đặng Vũ Hoạt (1996), *Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp ở trường THCS*, NXB Giáo dục, Hà Nội.
6. Luật Giáo dục năm 2005 và Luật Giáo dục sửa đổi, bổ sung năm 2009, Hà Nội.
7. Nguyễn Dục Quang (chủ biên), Ngô Quang Quế, *Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp – Sách dành cho Cao đẳng sư phạm*.